

LIETUVOS RESPUBLIKOS VYRIAUSYBĖ

NUTARIMAS

DĖL LIETUVOS RESPUBLIKOS VYRIAUSYBĖS 2012 M. BIRŽELIO 6 D. NUTARIMO NR. 665 „DĖL VALSTYBĖS TURTINIŲ IR NETURTINIŲ TEISIŲ ĮGYVENDINIMO VALSTYBĖS VALDOMOSE ĮMONĖSE TVARKOS APRAŠO PATVIRTINIMO“ PAKEITIMO

2021 m.

d. Nr.

Vilnius

Lietuvos Respublikos Vyriausybė n u t a r i a:

Pakeisti Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2012 m. birželio 6 d. nutarimą Nr. 665 „Dėl Valstybės turtnių ir neturtinių teisių įgyvendinimo valstybės valdomose įmonėse tvarkos aprašo patvirtinimo“:

1. Pakeisti 2.2 papunktį ir jį išdėstyti taip:

„2.2. Aprašo nuostatos be išimčių (įprastai) taikomos valstybės valdomoms įmonėms, kaip jos apibrėžtos Įstatymo 2 straipsnio 16 dalyje (toliau – valstybės valdoma įmonė). Valstybės valdomų bendrovių dukterinėms akcinėms bendrovėms ir uždarosioms akcinėms bendrovėms, kaip jos suprantamos pagal Lietuvos Respublikos akcinių bendrovių įstatymo 5 straipsnio 1 dalį, taip pat visoms kitoms su valstybės valdomomis bendrovėmis per dukterines bendroves susijusioms paskesnių eilių dukterinėms akcinėms bendrovėms ir uždarosioms akcinėms bendrovėms, kaip jos suprantamos pagal Akcinių bendrovių įstatymo 5 straipsnio 3 dalį (toliau kartu – dukterinės bendrovės), Aprašo nuostatos taikomos be išimčių (įprastai), išskyrus atvejus, kai Apraše nustatyta, kad jos taikomos pagal taisyklę „laikykis arba paaiškink“;“.

2. Pakeisti 3 punktą ir jį išdėstyti taip:

„3. Pavesti valstybės valdomų įmonių dalyvio turtines ir neturtines teises įgyvendinančioms institucijoms atstovauti valstybei valstybės valdomose įmonėse, laikantis Įstatymo 9 straipsnyje išdėstytų principų, ir siekti, kad valstybės valdomos įmonės ir dukterinės bendrovės organai įgyvendintų Aprašo nuostatas.“

3. Pakeisti nurodytu nutarimu patvirtintą Valstybės turtnių ir neturtinių teisių įgyvendinimo valstybės valdomose įmonėse tvarkos aprašą:

3.1. Pakeisti 1 punktą ir jį išdėstyti taip:

„1. Valstybės turtnių ir neturtinių teisių įgyvendinimo valstybės valdomose įmonėse tvarkos aprašas (toliau – Aprašas) nustato visų valstybės valdomų įmonių valdyme dalyvaujančių valstybės institucijų, įstaigų ir įmonių, įskaitant ir valstybei atstovaujančias institucijas bei VŠĮ Valdymo koordinavimo centrą, teises ir pareigas, susijusias su valstybės valdomų įmonių ir dukterinių bendrovių valdymu.“

3.2. Pakeisti 2² punktą ir jį išdėstyti taip:

„2². Aprašo XX ir XXI skyrių nuostatos taikomos atitinkamai valstybės valdomų įmonių nekilnojamojo turto – statinių, patalpų ar jų dalių (toliau – nekilnojamasis turtas) – ir dukterinių bendrovių akcijų valdymui, naudojimui ir disponavimui juo, jeigu įstatymai nenustato specialių turto valdymo, naudojimo ir disponavimo juo sąlygų ir tvarkos.“

3.3. Pakeisti 3.4 papunktį ir jį išdėstyti taip:

„3.4. Valdymo koordinavimo centras – VšĮ Valdymo koordinavimo centras, kuris atlieka su valstybės valdomų įmonių ir dukterinių bendrovių valdymo politikos įgyvendinimu susijusias funkcijas, nustatytas Įstatymo 23 straipsnyje.“

3.4. Pakeisti 14 punktą ir jį išdėstyti taip:

„14. Valstybei atstovaujanti institucija ne rečiau kaip kas 3 metus persvarsto tikslingumą priskirti valstybės valdomas įmones ir dukterines bendroves prie nacionaliniam saugumui užtikrinti svarbių įmonių ir prireikus teikia pasiūlymus Vyriausybei.“

3.5. Papildyti 15¹–15⁹ punktais:

„15¹. Akcijų valdytojai privalo užtikrinti, išskyrus Aprašo 15³ punkte nustatytus atvejus, kad valstybės valdomose bendrovėse:

15¹.1. dividendams už finansinius metus išmokėti skiriama pelno dalis būtų:

15¹.1.1. ne mažesnė kaip 85 procentai valstybės valdomos bendrovės paskirstytojo pelno, jeigu jos ataskaitinių metų nuosavo kapitalo grąža neviršija 1 procento nuosavo kapitalo grąžos;

15¹.1.2. ne mažesnė kaip 80 procentų valstybės valdomos bendrovės paskirstytojo pelno, jeigu jos ataskaitinių metų nuosavo kapitalo grąža didesnė kaip 1 procentas ir neviršija 3 procentų nuosavo kapitalo grąžos;

15¹.1.3. ne mažesnė kaip 75 procentai valstybės valdomos bendrovės paskirstytojo pelno, jeigu jos ataskaitinių metų nuosavo kapitalo grąža didesnė kaip 3 procentai ir neviršija 5 procentų nuosavo kapitalo grąžos;

15¹.1.4. ne mažesnė kaip 70 procentų valstybės valdomos bendrovės paskirstytojo pelno, jeigu jos ataskaitinių metų nuosavo kapitalo grąža didesnė kaip 5 procentai ir neviršija 10 procentų nuosavo kapitalo grąžos;

15¹.1.5. ne mažesnė kaip 65 procentai valstybės valdomos bendrovės paskirstytojo pelno, jeigu jos ataskaitinių metų nuosavo kapitalo grąža didesnė kaip 10 procentų ir neviršija 15 procentų nuosavo kapitalo grąžos;

15¹.1.6. ne mažesnė kaip 60 procentų valstybės valdomos bendrovės paskirstytojo pelno, jeigu jos ataskaitinių metų nuosavo kapitalo grąža didesnė kaip 15 procentų nuosavo kapitalo grąžos;

15¹.2. dividendams už trumpesnę negu finansiniai metai laikotarpį išmokėti skiriama pelno dalis būtų ne mažesnė kaip 60 procentų valstybės valdomos bendrovės paskirstytojo pelno;

15¹.3. į paskirstytiną pelną (nuostolius) būtų pervedami nepanaudoti rezervai ir rezervai, kurių nenumatoma panaudoti, išskyrus Akcinių bendrovių įstatyme nustatytą privalomojo rezervo dydį.

15². Suskystintų gamtinių dujų terminalo operatorius dividendams už 2021–2024 metus išmokėti skiriamą pelno dalį, nurodytą Aprašo 15¹.1 papunktyje, apskaičiuoja iš paskirstytojo pelno eliminuodamas nerealizuoto valiutos kursų pokyčio įtaką ir kitas nerealizuoto pelno (nuostolių) sumas. Aprašo 15¹.1 papunktyje nurodytas nuosavo kapitalo grąžos rodiklis apskaičiuojamas naudojant audituoto metinių finansinių ataskaitų rinkinio duomenis, ataskaitinių metų grynąjį pelną (nuostolius), eliminavus nerealizuoto valiutos kursų pokyčio įtaką ir kitas nerealizuoto pelno (nuostolių) sumas, dalijant iš nuosavo kapitalo vidurkio šio laikotarpio pradžioje ir pabaigoje. Laikotarpio pradžios nuosavo kapitalo dydis koreguojamas, įvertinus prieš ataskaitinį laikotarpį einančio laikotarpio ir iki jo sukauptą nerealizuoto valiutos kursų pokyčio įtaką ir kitas nerealizuoto pelno (nuostolių) sumas, o laikotarpio pabaigos nuosavo kapitalo dydis – įvertinus ataskaitinio laikotarpio ir iki jo sukauptą nerealizuoto valiutos kursų pokyčio įtaką ir kitas nerealizuoto pelno (nuostolių) sumas.

15³. Vyriausybė gali nustatyti mažesnę už Aprašo 15¹.1 ir 15¹.2 papunkčiuose valstybės valdomoms bendrovėms nustatytą dividendams išmokėti skirtą pelno dalį, jeigu tenkinama bent viena iš šių sąlygų:

15³.1. valstybės valdoma bendrovė įgyvendina arba dalyvauja įgyvendinant Vyriausybės sprendimu pripažintą valstybei svarbų ekonominį projektą (toliau – valstybei svarbus ekonominis projektas) arba valstybės valdoma bendrovė įgyvendina ar dalyvauja įgyvendinant Lietuvos Respublikos Seimo sprendimu pripažintą ypatingos valstybinės svarbos projektą (toliau – ypatingos valstybinės svarbos projektas);

15³.2. valstybės valdomos bendrovės nuosavas kapitalas, išmokėjus dividendus, taptų mažesnis už jos įstatinio kapitalo, privalomojo rezervo, perkainojimo rezervo ir rezervo savoms akcijoms įsigyti sumą;

15³.3. valstybės valdomos bendrovės paskolos, išperkamosios nuomos įsipareigojimai ir kitos ilgalaikės mokėtinos sumos ir įsipareigojimai, išskyrus ateinančių laikotarpių pajamas, atidėtojo pelno mokesčio įsipareigojimus ir dotacijas, išmokėjus dividendus, viršytų jos nuosavo kapitalo dydį;

15³.4. išmokėjus dividendus, dėl karo, nepaprastosios padėties, mobilizacijos, karantino, ekstremaliosios situacijos ar ekstremaliojo įvykio metu apribotos veiklos yra reali galimybė valstybės valdomai bendrovei tapti nemokiai.

15⁴. Kai yra priimtas Lietuvos Respublikos Vyriausybės sprendimas sutikti dėl valstybės valdomos bendrovės įstatinio kapitalo didinimo ir siekiama ne mažiau kaip 25 procentų akcijų viešo siūlymo ar ne mažiau kaip 25 procentai akcijų yra įtraukta į prekybą reguliuojamoje rinkoje, Vyriausybė gali nustatyti tokios bendrovės dividendams išmokėti taikomą dydį (sumą, procentą ir (ar) kitą dydį), netaikydama Aprašo 15¹.1.1–15¹.1.6 ir 15¹.2 papunkčiuose nustatytų reikalavimų.

15⁵. Akcijų valdytojai turi užtikrinti, kad jų įgaliotiniai valstybės valdomų bendrovių dukterinių bendrovių visuotiniuose akcininkų susirinkimuose:

15⁵.1. balsuotų už Aprašo 15¹.1.1–15¹.1.6 arba 15¹.2 papunkčiuose nustatytų reikalavimų įgyvendinimą;

15⁵.2. siūlytų ir balsuotų už tai, kad bendrovės pelno dalis, likusi pagal Aprašo 15³.1 papunktį sumažinus jos dividendams išmokėti skiriamą pelno dalį, būtų skiriama ypatingos valstybinės svarbos arba valstybei svarbiems ekonominiams projektams, kuriuos ši bendrovė įgyvendina arba dalyvauja įgyvendinant.

15⁶. Pasiūlymus dėl Vyriausybei siūlomo valstybės valdomos bendrovės dividendams išmokėti taikomo dydžio pagal Aprašo 15⁴ punktą arba mažesnės valstybės valdomų bendrovių dividendams išmokėti skiriamos pelno dalies ar Valstybės ir savivaldybės įmonių įstatymo 15 straipsnio 6 dalyje nurodytos nustatyto dydžio pelno įmokos (toliau – valstybės įmonės pelno įmoka) dalies nustatymo Vyriausybei teikia atitinkamai akcijų valdytojai, valstybės įmonių savininko teises ir pareigas įgyvendinančios institucijos, kurios (kurie):

15⁶.1. parengia Vyriausybės nutarimo projektą, kuriame nurodo siūlomą nustatyti dividendams išmokėti skiriamos pelno dalies ar valstybės įmonės pelno įmokos dydį (toliau – nutarimo projektas);

15⁶.2. teikia nutarimo projektą Ekonomikos ir inovacijų ministerijai, Lietuvos Respublikos finansų ministerijai ir Valdymo koordinavimo centrui išvadoms gauti ir prie jo prideda:

15⁶.2.1. pagrindimo dokumentą, kuriuo įrodoma pasiūlymo atitiktis Aprašo 15¹, 15² ir 15³ punktuose arba Valstybės ir savivaldybės įmonių įstatymo 15 straipsnio 9 dalyje nustatytoms sąlygoms;

15⁶.2.2. dokumentą, kuriuo įrodoma, kad siekiama ne mažiau kaip 25 procentų akcijų viešo pasiūlymo, kai nutarimo projektas teikiamas pagal Aprašo 15⁴ punktą;

15⁶.2.3. informaciją apie ypatingos valstybinės svarbos arba valstybei svarbaus ekonominio projekto įgyvendinimo eigą (kaip, kokia apimtimi valstybės valdoma įmonė dalyvauja įgyvendinant ypatingos valstybinės svarbos arba valstybei svarbų ekonominį projektą, kokie jo įgyvendinimo terminai ir vertė, koks panaudotų ir likusių panaudoti investicijų poreikis kiekvienais metais), kai teikiamo nutarimo projekto pagrindas atitinka Aprašo 15³.1 papunktyje nustatytą sąlygą;

15⁶.2.4. audituotą valstybės valdomos įmonės metinių (tarpinių) finansinių ataskaitų rinkinį su auditoriaus išvada ir audito ataskaita;

15⁶.2.5. valstybės valdomos įmonės pelno (nuostolių) paskirstymo ataskaitiniais finansiniais metais projektą;

15⁶.3. teikia nutarimo projektą Vyriausybei kartu su Ekonomikos ir inovacijų ministerijos, Finansų ministerijos ir Valdymo koordinavimo centro išvadomis.

15⁷. Valdymo koordinavimo centras kiekvienais metais iki rugsėjo 15 dienos teikia Finansų ministerijai informaciją apie planuojamus valstybės valdomų bendrovių dividendus ir valstybės įmonių pelno įmokas.

15⁸. Valstybės įmonių savininko teises ir pareigas įgyvendinančios institucijos užtikrina ir kontroliuoja, kad iš valstybės įmonių paskirstytinojo pelno į Lietuvos Respublikos valstybės biudžetą būtų įmokama valstybės įmonės pelno įmoka, išskyrus Valstybės ir savivaldybės įmonių įstatymo 15 straipsnio 5 dalyje nustatytus atvejus.

15⁹. Akcijų valdytojai kontroliuoja valstybės valdomas bendroves, kad šios į Lietuvos Respublikos valstybės biudžetą laiku pervestų dividendus už valstybei nuosavybės teise priklausančias akcijas.“

3.6. Pripažinti netekusiais galios 16, 16¹ ir 16² punktus.

3.7. Papildyti VII¹ skyriumi:

„VII¹ SKYRIUS

SIEKTINI VALSTYBĖS VALDOMŲ ĮMONIŲ VEIKLOS RODIKLIAI

16³. Valstybės valdomoms įmonėms yra nustatomi siektini ilgalaikiai 3 metų pagrindiniai finansiniai veiklos rodikliai (toliau – pagrindiniai rodikliai) ir trumpalaikiai 1 metų specializuoti finansiniai bei nefinansiniai veiklos rodikliai (toliau – specializuoti rodikliai).

16⁴. Pagrindinius rodiklius sudaro pelningumo, optimalios kapitalo struktūros ir individualūs dividendų rodikliai.

16⁵. Pelningumo rodikliais gali būti nuosavo kapitalo kainos, svertinės kapitalo kainos, pelno prieš palūkanas, mokesčius, nusidėvėjimą bei amortizaciją (toliau – EBITDA), grynojo pelno ar kiti konkrečiai valstybės valdomai įmonei aktualūs pelningumo rodikliai. Koreguojant pelningumo rodiklį, pašalinama specialiuųjų įpareigojimų ar kitų veiksmų, tokių kaip valiutų kursų ir tarptautinių apskaitos standartų pokyčiai, įtaka, o pelningumo rodiklio korekcijos apskaičiavimo principai turi būti pateikiami kartu su tvirtinamu pelningumo

rodikliu. Kai taikomas nuosavo kapitalo kainos pelningumo rodiklis, jis apskaičiuojamas Aprašo 3 priede nustatyta tvarka.

16⁶. Optimalios kapitalo struktūros rodikliai gali būti apibrėžti konkrečia reikšme arba gali būti nurodytos rodiklių ribos. Optimalios kapitalo struktūros rodikliais gali būti nuosavo kapitalo ir turto santykis, finansinių įsipareigojimų ir nuosavo kapitalo santykis, finansinių įsipareigojimų ir EBITDA santykis ar kiti rodikliai, rodantys skolinto kapitalo dalį įmonėje.

16⁷. Individualiu dividendų rodikliu nustatoma minimali mokėtina dividendų suma už praėjusius finansinius metus ir, jei įmanoma, ateinančių finansinių metų mokėtinos sumos prieaugis. Priimant sprendimą taikyti individualius dividendų rodiklius, atsižvelgiama į įmonės veiklos specifiką, o pasirinkus taikyti šiuos rodiklius nurodoma dividendams už atitinkamus metus skirtina suma bei numatomas metinis dividendų augimas paskesniais metais.

16⁸. Jei dėl valstybės valdomos įmonės specifikos individualūs dividendų rodikliai nenustatomi, tokiu atveju taikomos Aprašo 15¹ ir 15² punktų nuostatos.

16⁹. Pagrindiniai rodikliai apskaičiuojami ir nustatomi atsižvelgus į:

16⁹.1. valstybės valdomos įmonės veiklos specifiką, reguliavimo aplinką, kurioje įmonė veikia, atliekamas valstybės pavestas funkcijas ir įmonės veiklos perspektyvas;

16⁹.2. valstybės valdomos įmonės veiklos ir finansinę riziką – kuo didesnė įmonės veiklos ir finansinė rizika, tuo didesnė nuosavo kapitalo kaina, tai yra reikalaujama minimalaus pelningumo;

16⁹.3. valstybės valdomos įmonės verslo riziką – kuo didesnė įmonės verslo rizika, tuo didesnė nuosavo kapitalo dalis valstybės valdomos įmonės kapitalo struktūroje.

16¹⁰. Specializuotus rodiklius sudaro įmonei aktualiausi rodikliai, kurie apima finansinius rezultatus, vidinių procesų efektyvumą, klientų plėtrą ir jų lūkesčius bei įmonės organizacinį tobulėjimą.

16¹¹. Valdymo koordinavimo centras, įgyvendindamas jam Įstatyme nustatytas funkcijas:

16¹¹.1. raštu kreipiasi į valstybės valdomas įmones ir prašo per 30 kalendorinių dienų nuo kreipimosi pateikti valstybės valdomai įmonei tinkamiausius pagrindinius rodiklius – nurodyti siekiamas reikšmes, jų pasirinkimo argumentus bei skaičiavimo ypatumus. Reguluojamos veiklos sąlygomis veikiančios valstybės valdomos įmonės nurodo Valdymo koordinavimo centrui konkrečias reguliuojamos veiklos, palyginti su kita (nereguluojama) veikla, proporcijas, kad būtų galima nustatyti visos veiklos arba tik nereguluojamos veiklos pagrindinius rodiklius. Valstybės valdomų įmonių reguliuojamos veiklos dalies vidutinę svertinę kapitalo kainą ir optimalią kapitalo struktūrą nustato reguliuojamą veiklą kontroliuojančios institucijos;

16¹¹.2. per 30 kalendorinių dienų nuo tinkamiausių pagrindinių rodiklių gavimo iš valstybės valdomų įmonių įvertina pateiktą valstybės valdomų įmonių pagrindinių rodiklių pasirinkimo pasiūlymą bei siektinų reikšmių apskaičiavimą ir prireikus valstybės valdomoms įmonėms gali siūlyti alternatyvius pagrindinius rodiklius bei jų reikšmes;

16¹¹.3. valstybės valdomų įmonių kolegialių organų patvirtintus ir su valstybei atstovaujančiomis institucijomis suderintus pagrindinius rodiklius ir siektinas jų reikšmes per 30 kalendorinių dienų nuo jų gavimo iš valstybės valdomų įmonių kolegialių organų dienos teikia Ekonomikos ir inovacijų ministerijai dėl pritarimo pagrindiniams rodikliams ir jų pateikimo Vyriausybei tvirtinti.

16¹². Valstybės valdomų įmonių pagrindinius rodiklius tvirtina Vyriausybė Lietuvos Respublikos ekonomikos ir inovacijų ministro teikimu 3 metų laikotarpiui. Teikiant tvirtinti pagrindinius rodiklius pateikiama informacija apie jų apskaičiavimą ir pasiekimo įvertinimą. Patvirtinti pagrindiniai rodikliai įtraukiami į įmonės strateginį veiklos planą.

16¹³. Valstybės valdomų įmonių pagrindiniai veiklos rodikliai peržiūrimi kas 3 metus, naujam 3 metų laikotarpiui Vyriausybei tvirtinti pateikiami likus ne mažiau kaip 3 mėnesiams iki šio laikotarpio pradžios ir patvirtinami likus ne mažiau kaip 2 mėnesiams iki šio laikotarpio pradžios.

16¹⁴. Valdymo koordinavimo centras, bendradarbiaudamas su valstybės valdomos įmonės kolegialiu valdymo organu, įmonės vadovybe ir valstybei atstovaujancia institucija, parenka kelis konkrečiai valstybės valdomai įmonei taikytinus specializuotus rodiklius, kurie yra reikšmingi vertinant įmonės veiklos sėkmingumą, ilgalaikių privalomų rodiklių siekimo progresą. Šiuos rodiklius Valdymo koordinavimo centras, valstybės valdoma įmonė ir valstybei atstovaujanti institucija raštu suderina iki kiekvienų metų spalio 15 dienos. Juos paskelbia Valdymo koordinavimo centras. Paskelbti specializuoti rodikliai įtraukiami į įmonės strateginį veiklos planą. Šių rodiklių pasiekimo vertinimą Valdymo koordinavimo centras pateikia rengiamoje metinėje valstybės valdomų įmonių veiklos ataskaitoje.

16¹⁵. Valdymo koordinavimo centras, įgyvendindamas jam Įstatyme nustatytas funkcijas:

16¹⁵.1. kasmet, gavęs valstybės valdomų įmonių audituotus metinių finansinių ataskaitų rinkinius, apskaičiuoja ir įvertina, ar šios įmonės pasiekė joms Vyriausybės nustatytus siektinus pagrindinius rodiklius ir ar laikytasi dividendų ar pelno įmokų skaičiavimo tvarkos, o vertinimo rezultatus ne vėliau kaip einamųjų metų birželio 30 dieną pateikia valstybei atstovaujantioms institucijoms ir valstybės valdomoms įmonėms;

16¹⁵.2. kai valstybės valdoma įmonė nepasiekia Vyriausybės patvirtintų siektinų pagrindinių rodiklių (ar bent vieno iš jų), valstybės valdomos įmonės kolegialus valdymo organas ar valstybės įmonės vadovas teikia valstybei atstovaujanti institucijai ir Valdymo koordinavimo centrui rašytinį paaiškinimą ir nurodo priežastis, dėl kurių nepasiektas atitinkamas finansinis veiklos rodiklis.

16¹⁶. Dukterinėms bendrovėms Aprašo VII¹ skyriaus nuostatos netaikomos. Aprašo VII¹ skyriaus nuostatos taip pat netaikomos tais atvejais, kai valstybės valdomos įmonės nevykdo ūkinės komercinės veiklos, yra restruktūrizuojamos, likviduojamos ar jų veiklos pobūdis apriboja pagrindinių ir (ar) specializuotų rodiklių nustatymo galimybes bei tikslumą.“

3.8. Pakeisti 19.1 papunktį ir jį išdėstyti taip:

„19.1. valstybės valdomos įmonės ir dukterinės bendrovės organai pagal kompetenciją priimtų sprendimus, kuriais nustatytų atitinkamos valstybės valdomos įmonės ir dukterinės bendrovės veiklos strategiją, ilgalaikius ir trumpalaikius tikslus, o jeigu jiems įgyvendinti reikia papildomo finansavimo, – nurodytų tikslų įgyvendinimo finansavimo šaltinius (pavyzdžiui, valstybės valdomos įmonės ir dukterinės bendrovės veiklos pajamos, skolintas kapitalas, nuosavo kapitalo didinimas valstybės ir (ar) privačiomis lėšomis, subsidija, dotacija ar kiti);“.

3.9. Pakeisti 19.2 papunktį ir jį išdėstyti taip:

„19.2. valstybės valdomos įmonės ir dukterinės bendrovės veiklos strategija apimtų aplinkos, kurioje veikia valstybės valdoma įmonė ir dukterinė bendrovė, analizę, misiją,

viziją, ilgalaikius (strateginius) tikslus, uždavinius ir išteklius, kurių reikia jiems pasiekti, taip pat veiklos planus;“.

3.10. Pakeisti 19.2¹ papunktį ir jį išdėstyti taip:

„19.2¹. valstybės valdomos įmonės ir dukterinės bendrovės veiklos strategija būtų rengiama ir tvirtinama atsižvelgiant į Raštą.“

3.11. Pripažinti netekusiu galios 19¹ punktą.

3.12. Pakeisti 20 punktą ir jį išdėstyti taip:

„20. Patvirtinta valstybės valdomos įmonės ir dukterinės bendrovės veiklos strategija pateikiama Valdymo koordinavimo centrui iki tų metų, kai jos patvirtinamos, sausio 15 dienos.“

3.13. Pakeisti 21 punktą ir jį išdėstyti taip:

„21. Vyriausybė patvirtina valstybės valdomų įmonių ir dukterinių bendrovių, kurių patvirtintos veiklos strategijos valstybei atstovaujančios institucijos teikimu pristatomos Vyriausybės pasitarime, sąrašą.“

3.14. Pakeisti 22 punktą ir jį išdėstyti taip:

„22. Valdymo koordinavimo centras kasmet apibendrina ilgalaikius ir trumpalaikius valstybės valdomų įmonių ir dukterinių bendrovių tikslus ir pasiektus konkrečius rodiklius, šią informaciją teikia metinėje ataskaitoje, skelbia savo interneto svetainėje, jos pagrindu teikia valstybei atstovaujančioms institucijoms ir valstybės valdomoms įmonėms rekomendacijas dėl valstybės valdomų įmonių ir dukterinių bendrovių veiklos tobulinimo.“

3.15. Pakeisti 23 punktą ir jį išdėstyti taip:

„23. Įmonės savininko teises ir pareigas įgyvendinanti institucija užtikrina, o akcijų valdytojas siekia, o tais atvejais, kai tai leidžia turimas balsų skaičius, – užtikrina, kad valstybės valdomos įmonės ir dukterinės bendrovės įstatuose nustatytus veiklos tikslus, taip pat misiją, viziją, ilgalaikius tikslus, jų įgyvendinimo finansavimo šaltinius, veiklos strategiją ir metinius veiklos planus ne rečiau kaip kartą per metus peržiūrėtų veiklos strategiją patvirtinę valstybės valdomos įmonės ar dukterinės bendrovės organai.“

3.16. Pakeisti 24 punktą ir jį išdėstyti taip:

„24. Įmonės savininko teises ir pareigas įgyvendinanti institucija užtikrina, o akcijų valdytojas siekia, o tais atvejais, kai tai leidžia turimas balsų skaičius, – užtikrina, kad atitinkami valstybės valdomos įmonės ir dukterinės bendrovės organai, pagal kompetenciją priėmę sprendimus dėl valstybės valdomos įmonės ir dukterinės bendrovės veiklos tikslų, misijos, vizijos, ilgalaikių tikslų ir jų įgyvendinimo finansavimo šaltinių nustatymo, patvirtinę valstybės valdomos įmonės ir dukterinės bendrovės veiklos strategiją ir bei metinius veiklos planus, reguliariai prižiūrėtų, kaip įgyvendinami jų priimti sprendimai, ir parengtų veiklos strategijos įgyvendinimo metines ataskaitas.“

3.17. Pakeisti 25 punktą ir jį išdėstyti taip:

„25. Valstybei atstovaujanti institucija užtikrina, kad valstybės valdoma įmonė ir dukterinė bendrovė veiklos strategijos įgyvendinimo metinę ataskaitą jai pateiktų iki kitų metų gegužės 15 dienos.“

3.18. Pakeisti 27 punktą ir jį išdėstyti taip:

„27. Valdymo koordinavimo centras per 2 mėnesius nuo Aprašo 26 punkte nurodyto termino pabaigos parengia apibendrintą valstybės valdomų įmonių ir dukterinių bendrovių veiklos strategijų įgyvendinimo ataskaitą ir pateikia ją Ekonomikos ir inovacijų ministerijai.“

3.19. Pakeisti 28 punktą ir jį išdėstyti taip:

„28. Prireikus valdymo koordinavimo centras teikia atitinkamai valstybei atstovaujančiai institucijai ar valstybės valdomai įmonei rekomendacijas ir pasiūlymus dėl atitinkamai valstybės valdomos įmonės ar dukterinės bendrovės veiklos strategijos įgyvendinimo.“

3.20. Pakeisti 31 punktą ir jį išdėstyti taip:

„31. Įmonės savininko teises ir pareigas įgyvendinanti institucija užtikrina, o akcijų valdytojas siekia, o tais atvejais, kai tai leidžia turimas balsų skaičius, – užtikrina, kad valstybės valdomų įmonių ir dukterinių bendrovių, kurios pagal Lietuvos Respublikos finansinių ataskaitų audito įstatymą priskiriamos viešojo intereso įmonėms arba kurios pagal Lietuvos Respublikos nacionaliniam saugumui užtikrinti svarbių objektų apsaugos įstatymą priskiriamos nacionaliniam saugumui užtikrinti svarbioms įmonėms, įstatuose būtų nustatytas kolegialių organų sudarymas ir būtų sudaromi šie kolegialūs organai:

31.1. valstybės įmonėse – valdyba;

31.2. valstybės valdomose bendrovėse ir dukterinėse bendrovėse – stebėtojų taryba arba valdyba, kuriai, vadovaujantis Lietuvos Respublikos akcinių bendrovių įstatymu, įstatuose priskirtos priežiūros funkcijos.“

3.21. Pakeisti 31¹ punktą ir jį išdėstyti taip:

„31¹. Aprašo 31 punkte nenurodytoms valstybės valdomoms įmonėms ir dukterinėms bendrovėms nuostatos dėl įmonių kolegialių organų sudarymo taikomos laikantis taisyklės „laikykis arba paaiškink“.“

3.22. Pripažinti netekusiu galios 32 punktą.

3.23. Pakeisti 33.2 papunktį ir jį išdėstyti taip:

„33.2. valstybės valdomoje bendrovėje, kuri laikoma didele įmone pagal Lietuvos Respublikos įmonių finansinės atskaitomybės įstatymą ir turi bent vieną dukterinę bendrovę arba turi sudarytą valdybą ir stebėtojų tarybą, būtų sudarytas atlygio komitetas, kuris rengtų ir teiktų atitinkamo organo posėdžiams rekomendacijas jam priskirtais valdymo organų narių atlyginimų nustatymo klausimais; valstybės valdomos bendrovės atlygio komiteto narių turi būti ne mažiau kaip 3, nariu negali būti tos valstybės valdomos bendrovės vadovas. Kitai didelių įmonių kategorijai priskiriamai valstybės valdomai bendrovei atlygio komiteto sudarymo reikalavimas taikomas laikantis taisyklės „laikykis arba paaiškink“. Jeigu kitoje didelių įmonių kategorijai priskiriamoje valstybės valdomoje bendrovėje atlygio komitetas nėra sudarytas, joje atlygio komitetui nustatytos funkcijos turi būti atliekamos kitu bendrovės pasirinktu būdu, o tokia bendrovė savo metiniame pranešime (metinėje veiklos ataskaitoje) privalo nurodyti, kaip buvo įgyvendinamos atlygio komitetui priskiriamos funkcijos;“

3.24. Pakeisti 34 punktą ir jį išdėstyti taip:

„34. Akcijų valdytojas siekia, o tais atvejais, kai tai leidžia turimas balsų skaičius, – užtikrina, kad valstybės valdomose bendrovėse ir dukterinėse bendrovėse būtų nustatyta veiksminga vidaus kontrolės sistema, kuri padėtų užtikrinti valstybės valdomos bendrovės ir dukterinės bendrovės veiklos teisėtumą, ekonomiškumą, efektyvumą, rezultatyvumą ir skaidrumą, veiklos strategijos ir veiklos planų įgyvendinimą, turto apsaugą, informacijos ir ataskaitų patikimumą ir išsamumą, sutartinių ir kitų įsipareigojimų tretiesiems asmenims laikymąsi ir visų su tuo susijusių rizikos veiksnių valdymą, taip pat numatytų veiksmus, skirtus korupcijos, užsienio pareigūnų papirkimo sudarant tarptautinius sandorius, prevencijai. Akcijų valdytojas atitinkamai siekia arba užtikrina, kad vidaus kontrolės sistemai užtikrinti būtų *mutatis mutandis* vadovaujamosi vidaus kontrolei taikomais reikalavimais, nustatytais Lietuvos Respublikos vidaus kontrolės ir vidaus audito įstatyme.“

3.25. Pripažinti netekusiu galios 34¹ punktą.

3.26. Pakeisti 3 priedą ir jį išdėstyti nauja redakcija (pridedama).

Ministras Pirmininkas

Ekonomikos ir inovacijų ministras

VALSTYBĖS VALDOMŲ ĮMONIŲ NUOSAVO KAPITALO KAINOS SKAIČIAVIMO APRAŠAS

Nuosavo kapitalo kainai skaičiuoti naudojamas kapitalo aktyvų įkainojimo modelis (toliau – CAPM). Nuosavo kapitalo kaina apskaičiuojama pagal CAPM formulę $k_i = r_f + \beta_i \cdot (r_m - r_f)$, kurioje:

k_i – įmonės nuosavo kapitalo kaina, tai yra tikėtina grąža iš alternatyvios investicijos į tokio paties rizikos profilio įmonę;

r_f – nerizikingos investicijos palūkanų norma. Siekiant išlaikyti nuoseklumą ir kapitalo grąžą vertinti atsižvelgiant į strateginio veiklos planavimo trukmę, siūloma skaičiavimams naudoti vertinimo metu galiojantį Lietuvos Respublikos išleistų vertybinių popierių, denominuotų eurai, kurių trukmė iki išpirkimo sutampa su laikotarpiu, už kurį matuojama kapitalo grąža, pajamingumą;

β_i – įmonės i beta. Tai yra sisteminės rizikos koeficientas, kuris parodo kovariacijos laipsnį tarp įmonės i ir rinkos portfelio grąžos. Įmonėms, kurių akcijomis prekiaujama vertybinių popierių biržoje, β_i apskaičiuojama pagal jų akcijos kainos svyravimus, palyginti su biržos, kurioje prekiaujama šios įmonės vertybiniais popieriais, indekso svyravimais. Lietuvos valstybės valdomų įmonių betoms nustatyti naudojamas OMX Vilnius indeksas (OMXV). Įmonių, kurių akcijomis neprekiuojama vertybinių popierių biržoje, sisteminės rizikos koeficientas apskaičiuojamas pagal panašių įmonių sisteminę riziką, atitinkamai patikslinant apskaičiuotą reikalaujamą įmonės i kapitalo kainą pagal įmonės ir įsiskolinimo rodiklį. Apskaičiuota įmonės beta vertė, siekiant panaikinti dėl laiko intervalo ir indekso pasirinkimo būdingus tendencingumus, tikslinama pagal formulę $(1/3) + \beta_i(2/3)$;

r_m – metinė rinkos portfelio grąža;

$r_m - r_f$ – rinkos rizikos premija.
